

ترجمه و برداشتی

از:

قرآن مجید

جزوه ییست و یکم

ترجمه و برداشت: از استاد سید حسن ابطحی

تنظیم موضوعی: جمعی از دانشمندان

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ *

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلَاةُ
وَالسَّلَامُ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ أَجْمَعِينَ لَا سِوَا عَلَى
بَقِيَّةِ اللَّهِ رُوحِي وَأَرْوَاحُ الْعَالَمِينَ لِتُرَابٍ مَقْدَمِهِ الْفِدَاءُ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

پیشگفتار

این جزوه باموضوع بندی مسئله «تزکیه نفس» از آیات قرآن تنظیم شده و هر آیه ای که مربوط به موضوعی از این علم است بعد از همان آیه ترجمه شده و سپس برداشتی از آیات در فصل جداگانه ای ارائه داده شده است. و بخاطر آنکه مباحثمان فعلاً در مسائل تزکیه نفس است قبل از مسائل اعتقادی آیاتی که مربوط به مراحل تزکیه نفس است در این جزوه آورده شده است.

ضمناً نباید گمان کرد، آنچه را که در اینجا می نویسیم تفسیر آیات قرآن بوده و یا حتی توضیح قرآن است. بلکه فقط یک نوع راهنمایی است که برای تدبّر بیشتری در قرآن و توجّه دوستان به سخنان حضرت حقّ جلّ و علایادآوری شده است.

تا ان شاء الله سالکین إلى الله با تأمل زیادتری موفّق به قرائت قرآن گردند. و ضمناً آیاتی که در این جزوه قرائت می شود جابجا شده و تنظیم موضوعی گردیده است.

یعنی اگر شما بخواهید آیانی که مربوط به تزکیه نفس است را پشت سر هم قرائت کنید به ترتیب قرآن مجید در این جزوه آورده شده است و بعدها سایر آیات که مربوط به عقاید و فروع احکام است در جزوات جداگانه ای آورده خواهد شد ان شاء الله.

به امید موفقیت و السلام

سید حسن ابطحی

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ

آیات ۷۳-۷۴ از سوره مبارکه توبه

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ جَاهِدِ الْكُفَّارَ وَالْمُنَافِقِينَ وَاعْلُظْ عَلَيْهِمْ وَمَا لَهُمْ جَهَنَّمَ وَ
بِئْسَ الْمَصِيرُ ﴿٧٣﴾ يَخْلِفُونَ بِاللَّهِ مَا قَالُوا وَلَقَدْ قَالُوا كَلِمَةَ الْكُفْرِ وَكَفَرُوا
بَعْدَ إِسْلَامِهِمْ وَهُمْ بِمَا لَمْ يَنَالُوا وَمَا نَقَمُوا إِلَّا أَنْ أَغْنَاهُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ
مِنْ فَضْلِهِ فَإِنْ يَتُوبُوا يَكُ خَيْرًا لَهُمْ وَإِنْ يَتَوَلَّوْا يُعَذِّبُهُمُ اللَّهُ عَذَابًا أَلِيمًا
فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَمَا لَهُمْ فِي الْأَرْضِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ ﴿٧٤﴾

ترجمه آیات ۷۳-۷۴

ای پیامبر، با کفار و منافقین جهاد کن و بر آنها سخت بگیر و جایگاه آنها جهنم است و این عاقبت بسیار بدی است. (۷۳)
به خدا قسم می‌خورند که (چیزی) نگفته‌اند، در حالی که قطعاً سخنان کفرآمیز گفته‌اند و پس از اسلام آوردنشان کافر شده‌اند و تصمیم گرفتند به آنچه که به آن نرسیدند و آنها انتقامی نگرفتند، مگر بعد از آنکه خدا و پیامبرش آنها را از فضل خود بی‌نیاز کردند. پس اگر توبه کنند، برای آنها بهتر است و اگر روی گردان شوند، خدا آنها را در دنیا و آخرت به عذاب دردناکی مجازات خواهد کرد و آنها در زمین یار و یابری نخواهند داشت. (۷۴)

برداشت از آیات ۷۳-۷۴ (خسوفت به کفار)

سالک الی الله باید دارای تبری شدید علیه کفار و کسانی که در مقابل پروردگار ناسپاس‌اند، داشته باشد

آن‌ها به قدری از صراط مستقیم منحرف‌اند که به ذات مقدس پروردگار قسم دروغ می‌خورند و در عین حال به اهدافشان نمی‌رسند. اگر کفار به سوی خدا برگردند، در صراط مستقیم قرار بگیرند و تزکیه نفس کنند، برای آن‌ها بهتر است.

آیات ۷۵-۷۸ از سوره مبارکه توبه

وَمِنْهُمْ مَّنْ عَاهَدَ اللَّهَ لَئِنْ آتَانَا مِنْ فَضْلِهِ لَنَصَّدَّقَنَّ وَلَنَكُونَنَّ مِنَ

الصَّالِحِينَ ﴿٧٥﴾ فَلَمَّا آتَاهُمْ مِنْ فَضْلِهِ بَخِلُوا بِهِ وَتَوَلَّوْا وَهُمْ مُّعْرِضُونَ ﴿٧٦﴾

فَأَعْقَبَهُمْ نِفَاقًا فِي قُلُوبِهِمْ إِلَى يَوْمِ يَلْقَوْنَهُ بِمَا أَخْلَفُوا اللَّهَ مَا وَعَدُوهُ وَبِمَا

كَانُوا يَكْذِبُونَ ﴿٧٧﴾ أَلَمْ يَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ سِرَّهُمْ وَنَجْوَاهُمْ وَأَنَّ اللَّهَ

عَلَّامُ الْغُيُوبِ ﴿٧٨﴾

ترجمه آیات ۷۵-۷۸

و بعضی از آن‌ها با خدا عهد کرده بودند که اگر خدا از فضل خود به ما عطا کند، حتماً صدقه خواهیم داد و حتماً از نیکوکاران خواهیم شد. (۷۵)

ولی هنگامی که خدا از فضل خود به آن‌ها بخشید، به آن بخل کردند و نافرمانی نمودند و از حق روی گردانند. (۷۶)

پس خدا در دل آن‌ها نفاق انداخت تا روزی که او را دیدار کنند، به علت تخلفی که از پیمان خود با خدا کردند و برای آنکه آن‌ها دروغ می‌گفتند. (۷۷)

آیا نمی‌دانند که قطعاً خدا اسرار پنهان و سخنان محرمانه آن‌ها را می‌داند و قطعاً خدا به اسرار غیبها آگاه است؟ (۷۸)

برداشت از آیات ۷۵-۷۸ (عهد شکنی)

بدترین صفتی که برای سالک الی الله از هر چیز در سیر و سلوک خطرناک‌تر است، بی‌تعهدی و عهد

شکنی است. حتّی این صفت انسان را از انسانیت خارج می‌کند. بنابراین سالک الی الله نباید عهدشکن باشد و باید بکوشد حتّی در تعهدات کوچک و بی‌اهمیت برای آن که به این صفت زشت عادت نکند، بسیار مقید و متعهد باشد و عهد شکنی نکند.

آیات ۷۹-۸۰ از سورة مبارکه توبه

الَّذِينَ يَلْمِزُونَ الْمُطَّوِّعِينَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ فِي الصَّدَقَاتِ وَالَّذِينَ لَا يَجِدُونَ

إِلَّا جُهْدَهُمْ فَيَسْخَرُونَ مِنْهُمْ سَخِرَ اللَّهُ مِنْهُمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٧٩﴾

اسْتَغْفِرْ لَهُمْ أَوْ لَا تَسْتَغْفِرْ لَهُمْ إِنْ تَسْتَغْفِرْ لَهُمْ سَبْعِينَ مَرَّةً فَلَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَهُمْ

ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَفَرُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ ﴿٨٠﴾

ترجمه آیات ۷۹-۸۰

آن‌هایی که به آن دسته از مؤمنانی که در بذل مال (صدقه دادن) بیشتر از آنچه به آن‌ها واجب است انفاق می‌کنند، عیبجوئی می‌نمایند و آن کسانی را که جز به اندازه توانائی خود دسترسی به بذل مال ندارند، مسخره می‌کنند؛ پس خدا هم آن‌ها را مسخره می‌کند و برای آن‌ها عذاب دردناکی است. (۷۹)

اگر برای آن‌ها آمرزش بخواهی یا برای آن‌ها آمرزش نخواهی، حتّی اگر هفتاد بار برای آن‌ها آمرزش بخواهی، هرگز خدا آن‌ها را نمی‌بخشد، برای اینکه آن‌ها به خدا و پیامبرش کافر شده‌اند و خدا گروه فاسقین را هدایت نمی‌کند. (۸۰)

برداشت از آیات ۷۹-۸۰ (تمسخر)

سالک الی الله نباید مسخره کن و عیب گیرنده از مردم مؤمنی که در راه خدای تعالی صدقه می‌دهند باشد زیرا خدای تعالی آنچنان از این صفت زشت به غضب می‌آید که برای آن‌ها عذاب دردناکی منظور فرموده و

به پیامبرش می فرماید که اگر هفتاد مرتبه برای آن‌ها استغفار کنی؛ هرگز خدای تعالی آن‌ها را نمی آمرزد و آن‌ها را فاسقی می داند که هدایت نمی شوند.

آیات ۸۱-۸۹ از سوره مبارکه توبه

فَرِحَ الْمُخَلَّفُونَ بِمَقْعَدِهِمْ خِلَافَ رَسُولِ اللَّهِ وَكَرِهُوا أَنْ يُجَاهِدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَقَالُوا لَا تَنْفِرُوا فِي الْحَرِّ قُلْ نَارُ جَهَنَّمَ أَشَدُّ حَرًّا لَوْ كَانُوا يَفْقَهُونَ ﴿٨١﴾ فَلْيَضْحَكُوا قَلِيلًا وَلْيَبْكُوا كَثِيرًا جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿٨٢﴾ فَإِنْ رَجَعَكَ اللَّهُ إِلَى طَائِفَةٍ مِنْهُمْ فَاسْتَأْذَنُوكَ لِلْخُرُوجِ فَقُلْ لَنْ تَخْرُجُوا مَعِيَ أَبَدًا وَلَنْ تُقَاتِلُوا مَعِيَ عَدُوًّا إِنَّكُمْ رَضِيتُمْ بِالْقُعُودِ أَوَّلَ مَرَّةٍ فَاقْعُدُوا مَعَ الْخَالِفِينَ ﴿٨٣﴾ وَلَا تَصَلِّ عَلَى أَحَدٍ مِنْهُمْ مَاتَ أَبَدًا وَلَا تَقُمْ عَلَى قَبْرِهِ إِنَّهُمْ كَفَرُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَمَاتُوا وَهُمْ فَاسِقُونَ ﴿٨٤﴾ وَلَا تَعْجَبْكَ أَمْوَالُهُمْ وَأَوْلَادُهُمْ إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ أَنْ يُعَذِّبَهُمْ بِهَا فِي الدُّنْيَا وَتَزْهَقَ أَنْفُسُهُمْ وَهُمْ كَافِرُونَ ﴿٨٥﴾ وَإِذَا أُنْزِلَتْ سُورَةٌ أَنْ آمِنُوا بِاللَّهِ وَجَاهِدُوا مَعَ رَسُولِهِ اسْتَأْذَنَكَ أُولُوا الطَّوْلِ مِنْهُمْ وَقَالُوا ذَرْنَا نَكُنْ مَعَ

الْقَاعِدِينَ ﴿٨٦﴾ رَضُوا بِأَنْ يَكُونُوا مَعَ الْخَوَالِفِ وَطُبِعَ عَلَى قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لَا

يَفْقَهُونَ ﴿٨٧﴾ لَكِنَّ الرَّسُولُ وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ جَاهَدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ

وَأُولَئِكَ لَهُمُ الْخَيْرَاتُ وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿٨٨﴾ أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ جَنَّاتٍ

تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿٨٩﴾

ترجمه آیات ۸۱-۸۹

تخلّف کنندگان، از خانه نشینی خود و مخالفت با پیامبر خدا خوشحال شدند و کراحت داشتند که با اموال و جانهایشان در راه خدا جهاد کنند و گفتند: در این گرمای تابستان حرکت نکنید. بگو: آتش جهنّم گرمتر است اگر می فهمیدند. (۸۱)

پس به کیفر کارهائی که انجام می دادند، باید کم بخندند و بسیار گریه کنند. (۸۲)
پس اگر خدا تو را به سوی گروهی از آنان برگردانید و آنها از تو اجازه بیرون شدن (برای جهاد) خواستند، بگو: هرگز با من بیرون نخواهید آمد و هرگز همراه من با دشمنی جنگ نخواهید کرد. چون شما به نشستن در خانه در مرتبه اول راضی شدید، حالا هم باز با متخلّفین از جنگ در خانه بنشینید. (۸۳)
و هرگز بر مرده هیچ یک از آنها نماز نخوان و بر قبرش نایست. قطعاً آنها به خدا و رسولش کافر شده اند و در حالی مرده اند که فاسق و نافرمان بوده اند. (۸۴)

و اموال و اولادشان تو را به تعجّب نیاورد. جز این نیست که خدا می خواهد آنها را به این وسیله در دنیا عذاب کند و در حال کفر جانشان از بدنشان خارج گردد. (۸۵)

و وقتی که سوره ای نازل می شود که به خدا ایمان بیاورید و همراه پیامبرش جهاد کنید، ثروتمندان منافق آنها از تو اجازه می خواهند و می گویند: ما را بگذار تا با خانه نشینها باشیم. (۸۶)
آنها راضی هستند که با مخالفین بمانند و بر دلهای آنها مهر زده شده است، پس در نتیجه آنها قدرت فهم ندارند. (۸۷)

ولی پیامبر و کسانی که با او ایمان آورده اند، با اموال و جانهایشان جهاد می کنند و آنها هستند که همه خوبیها برای آنها است و آنها هستند که رستگارند. (۸۸)

خدا برای آنها بهشتهائی آماده کرده که از زیر درختانش نهرهائی جاری است. برای همیشه در آن خواهند بود. آن رستگاری و پیروزی بزرگی است. (۸۹)

برداشت از آیات ۸۱-۸۹ (فعالیت دشمنان)

دشمنان کوشش می‌کنند که سالکین الی الله را از راه راست و انجام وظایفشان باز دارند و آن‌ها را حتی از سرما، گرما و هر ناملایمی می‌ترسانند. این افراد به قدری منفورند که نباید حتی به مرده آن‌ها هم رحم کرد. زیرا آن‌ها فاسقند و فهم ندارند ولی کسانی که در کنار رسول اکرم ﷺ و دستورات آن حضرت با اموال و جانهایشان جهاد می‌کنند، همه خوبی‌ها مال آن‌ها است، همان‌ها رستگارانند، برای همان‌ها بهشت جاودان آماده شده و به فوز بزرگی می‌رسند.

آیه ۹۰ از سوره مبارکه توبه

وَجَاءَ الْمُعَذِّرُونَ مِنَ الْأَعْرَابِ لِيُؤْذَنَ لَهُمْ وَ قَعَدَ الَّذِينَ كَذَبُوا اللَّهَ وَ
رَسُولَهُ سَيُصِيبُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٩٠﴾

ترجمه آیه ۹۰

و عذرخواهان بادیه‌نشین نزد تو آمدند تا به آن‌ها اجازه ترک جهاد داده شود و آن افرادی که به خدا و پیامبر او دروغ گفتند، در خانه نشستند. به زودی آن افرادی که از آن‌ها کافر شدند، دچار عذابی دردناک خواهند شد. (۹۰)

برداشت از آیه ۹۰ (عذر نیاوردن)

سالک الی الله نباید از کارهای پرزحمت مانند جهاد برای خدا و رسولش عذری بیاورد و به دروغ متوسل شود که اگر این چنین کرد، به عذاب دردناکی مبتلا می‌شود.